

Testvérek

„Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!”

Zsoltárok 133.1

REFORMÁCIÓT ÜNNEPELTÜNK

MÁTRAHÁZÁN a konfirmációra készülőkkel

Fogadalmat tettek az első osztályosok

Reformáció ünnepére

Egy trombita hangú magyar reformátor: Méliusz Juhász Péter (1532?-1572)

„Ha pedig a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog készülni a harcra?” (IKor 14,8)

Ha a hadseregben megszólal a trombita hangja, akkor mindenki tudja a dolgát. Egyetlen hang, ami határozottan, sürgetően és egyértelműen szólal meg. Egy pillanat alatt rendet szab egy rendezetlen, vagy akár alvó táborban. A trombita szavától életek függhetnek. A trombita hangjától feszült lesz a figyelem.

Pál apostol is ezt a képet használja az idézett mondatban. Mint, ahogyan fontos a harctéren a trombita egyértelmű hangja, ugyanilyen fontos a határozott szó, az értelem szava, amikor Isten üzenetét hirdetjük. Ahogy a trombita hangja megmentheti a katonák életét, úgy mentheti meg a határozott bizonyágtétel azokat, akik hallgatnak rá. Vagyis élet-halál kérdése, hogy vannak-e trombita hangú igehirdetők, vezetők Isten népében, és vannak-e, akik hallgatnak rájuk.

Méliusz Juhász Péter, a reformáció trombita hangú püspöke, egyházszervezője, a kálvini reformáció vezére volt. Így is vallott önmagáról: *„Isten látja, hogy nem lehetek néma eb, trombita, kiáltó szó vagyok, nem magamtól, de Istenből szólok.”*

Milyen korban, milyen helyzetben, és hogyan lett zengő trombitává Méliusz Juhász Péter?

Méliusz élete és munkássága az 1550-es évekre, vagyis a lutheri és kálvini reformáció közötti átmeneti időre esik.

Születése az 1530-as évek közepén a Dunántúl déli részén fekvő Somogyban, egy Horhi nevű településen kérésendő. Teljes neve is ez volt: Horhi Méliusz Juhász Péter. Köznemesi családból származott, akit a szülei katonai pályára szántak, de epilepsziája miatt nem volt rá alkalmas. Tolnán járt iskolába. Serdülő ifjúként Szegedi Kis István is tanította, ekkor még bizonyosan a reformáció lutheri ágát ismertette meg vele. Szegedi Kis István egy meghatározó reformátor-tanári minta lehetett Méliusz előtt.

Ifjú éveinek idejéből fennmaradt egy börtönnapló. Egy környékbeli lutheránus rektor írta, aki egy évet szenvedett egy esztergomi katolikus érsek börtönében. Írója, aki ebben magát egyszerűen Péternek nevezi, valószínűleg Méliusz Juhász Péter lehetett. Megtudjuk belőle, hogy

csak a főurak közbenjárására engedték ki, mint nemes embert. Ha valóban ő volt, akkor ez a hite miatt eltöltött egy évnyi rabság meghatározó tapasztalat lehetett számára.

Az azonban már egészen biztos, hogy az 1556/57-es tanévet Wittenbergben töltötte. Luther halála után mindössze 10 évvel Filip Melancton tanítványa lett. (Aki közvetlen munkatársa és barátja volt a Luthernek.) Valószínűleg a Melancton hatására fordult Méliusz érdeklődése a reformáció kálvini ága felé. Az ottani magyar diákok lakó- és tanuló közösségének vezetőjévé választották (Coetus Hungaricus). Nagyon gazdag nyelvismerete volt, 5 nyelven beszélt, illetve olvasott. Alig másfél év múlva azonban hazahívják, mert annyira sodró a reformáció ügye, és az a szellemi átalakulás, amit Isten elindított, és

amely végig söpört Európán, hogy szükség van a trombita hangú reformátorra itthon is.

Hazatérésének idején mindössze 22-23 éves. A reformáció korában egymás meggyőzésének, jobbra tanításának fontos eszköze volt a nyilvános „vita”. Egy ilyen vitában győzte meg igazán Szegedi Kis Istvánt Méliusz a kálvini reformáció igazságáról. Hamarosan (1558) megkereste őt Debrecen földesura, Török János, hogy elhívja lelkésznek a cívisvárosba. Azt remélte, hogy ez a fiatalember, aki a hitéért börtönt is szenvedett, majd visszatéríti a lutheri reformációhoz Debrecenbe. Ugyanis ők közben Kálmáncsehi Sántha Márton szolgálata nyomán reformátussá lettek. Török János azonban nem tudta, hogy addigra már Méliusz is reformátusként érkezik Debrecenbe.

1562-től tíz éven át, korai haláláig Méliusz Tiszántúli

református püspök lett. Mindössze szűk negyven évet élt, de nagyon gazdag életművet hagyott ránk.

Mielőtt az életművét összefoglaljuk, nézzünk rá a Debreceni Egyetem épülete előtt álló szobrára, amely Füredi Richárd alkotása! Három tulajdonság szembetűnő rajta:

Mennyire fiatal! Tanulmányai befejezése után csak 15 évet élt! És ez alatt 47 súlyos tartalmú teológiai művet írt. Hitvitákat, zsinatokat tartott egy olyan világban, ahol

ezek életre-halálra menő küzdelmet jelentettek.

Mindkét karját könyökben behajlítja, egyik láb előrébb. Hirtelen forduló, sodró mozdulat. Ez a férfi szüntelenül küzd! De nincs más fegyvere, mint a Biblia, amit magához szorít.

Előre tekint. Mintha törné az utat egy távoli cél felé. Nagy hadvezér lehetett volna, ha katonai pályán marad. Olyan ember, akinek látása van és tartja a fókuszot.

Kikkel harcol az ő határozott trombita hangján?

Ellenfelei „Péter pápának” csúfolták, mert hamarosan akkora tisztelet és tekintély veszi körül. Innen származik a „Kálvinista Róma” megnevezés is. Hitvitákon közemberek támadják. Személyes támadások is érik. Küzd a katolikusokkal, lutheránusokkal, szentháromság tagadókkal, nemesekkel az egyszerű emberek jogaiért. Harcos hitvédő, aki erős kezű püspöke lesz a Tiszántúli Egyházkerületnek.

Életművének rövid összefoglalása:

Viszi magával a magyarság zömét a kálvini reformáció felé. Amit Svájcban Kálvin hozott a reformációnak, azt a rendszerező munkát itt Méliusz végzi el.

Tudatos gyülekezet építő volt.

Első magyar nyelvű református hitvallást ő írta a Debreceni gyülekezetnek. De mivel akkoriban hitvitába kerültek a református egri várvédők az ottani katolikus püspökkel, segítségként Méliusz elküldte nekik az ő Debreceni Hitvallását. Az egri katonaság ezzel menekült meg a máglyahaláltól. Ezért ezt a hitvallást Debrecen-Egervölgyi Hitvallásként emlegetjük.

Azonban, amikor 1567-ben összegyűlt az első református zsinat, Méliusz mégis a II. Helvét Hitvallást javasolta elfogadásra. Azt vallotta, hogy ez lesz a reformátusok számára a hit pajzsa, amiről lepattan a támadók minden nyílzápora. Ezt a zsinatot tartjuk a Magyar Református Egyház megalakulásának.

Módszeres bibliafordító is volt. Bár, Újszövetség fordítása elveszett, több Ószövetségi könyv fordítása magyarázatával együtt megmaradt. Érdekes, hogy ezek az 1560-as években, jóval a Károly Gáspár féle bibliafordítás előtt készültek, de Méliusz törekvése ugyanaz volt, mint aztán a vizsolyi biblia fordítóinál. Ő is eredeti nyelvből fordított. Nem válogatott részleteket, hanem teljes könyveket fordított le és magyarázott. A bibliai szövegek költőiségének érzékeltetése ugyan hiányzik ezekből a fordításokból, de Méliusz nyelvi leleményessége kétségtelen.

Több magyar nyelvű református énekeskönyv szerkesztésében is részt vett. Zsoltárfordításait is használták az istentiszteleteken. Egy-egy éneke ökumenikus pályát is befutott.

Első magyar nyelvű református ágendánk, azaz istentiszteleti rendtartásunk is tőle származik. Szolgálatára nyomán lett egységes a református istentisztelet liturgiája. Lényegében máig sem változott.

Egyházunk első alkotmánya is Méliusztól származik.

Ehhez a sok kiadványhoz nyomdára is szüksége volt. Isten szervező munkájának köszönhetően, Huszár Gál, üldözött felvidéki lelkész, a nyomdájával együtt éppen abban az időben nála kért menedéket. Ettől kezdve már nyomda is rendelkezésére állt Debrecenben. Ronggyá is olvasták az írásait, alig maradt meg belőlük valami.

Nagyon puritán elveket vallott. Ma már érdekes számmunkra, hogy a képek és egyéb díszítések mellett, az or-

gonát és a latin nyelvű énekeket sem tartotta a templomban valónak. Úgy vélte, hogy a képek és a hangszerek alkalmat adhatnak arra, hogy azokat bálványozza a gyülekezet, és nem az élő Istent.

Fellépett a babonáság ellen. Vallotta, hogy az ördögtől megszállott lelkek tanítással és fegyelmezőssel megtéríthetők. Nem volt boszorkányégetés az ő idejében Debrecenben.

Foglalkozott természettudománnyal és népi gyógyászával is. Első magyar gyógynövény könyv, Herbárium is az ő nevéhez fűződik, bár ez csak halála után jelent meg.

Közvetlen munkatársai között ott találjuk Tatár Istvánt, Bösörmény első ismert református lelkészét. Aki ugyan csak nagy tudású lelkészként a harsogó trombitaszót megfújta városunkban.

Nagy gondot fordított az iskolákra. Buzdította a főurat, hogy városaikban állítsanak fel iskolákat: „Azért hát, urak, királyok, papok, rontsátok le a sok bálványt, klastromokat, csináljatok iskolákat azokból!”

Igehirdetése a Nagytemplom elődjében, a Szent András templomban hangzottak el. Dörögtek intelmei, soha, nem félt a bírálattól. Abban a harcos világban úgy fogalmazott, hogy értsék. Szentlélekről például így írt: Ő „a bennünk lakó hadnagy és porkoláb”, a hadnagy parancsával cselekvésre indít, a porkoláb megőrzi az eltévelyedéstől.

Szolgálatában a honvédelem és a hitvédelem szorosan összefonódott. Hitvallási helyzetben hitvalló életre tanított. Meglátta és megláttatta másokkal is, hogy a hitünkről világosan vallást tenni élet-halál kérdés.

Munkásságával feltette Debrecen városát a magyar kultúra európai térképére.

Néhány kérdés amit Méliusz életét nézve tovább gondolhatunk:

Kürtszó-e az életünk? Világos, figyelemfelkeltő irányítás vagyunk-e a környezetünk számára?

Magunkhoz szorítjuk-e Isten Igéjét, mint fegyvert? Kézbe vesszük-e a Szentírást, hogy foglalkozzunk vele?

Nekünk már vannak hitvallásaink, azokat magunkhoz szorítjuk-e? Akarunk-e ezekből többet tudni és érteni a keresztyén életéről? Akarunk-e mi is újra rendeződni, reformálódni Isten előtt?

Elég felkészültek vagyunk-e, hogy trombitává váljunk egy olyan korban, amikor komoly támadás alatt van a hitünk! Kell a keresztyének egyértelmű, figyelmeztető hangja a világba! A reformátorok példája ma is tisztán csengő hitvalló életre hív minket!

*Lomentné Szokó Tünde
lelképásztor*

(A honismereti klub meghívására 2023.november 2-án elhangzott előadás vázlat.)

Források:

Bucsei Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521-1954 (1985)

György Antal: A hit példaképei. Egyháztörténeti olvasókönyv (2011)

D.Dr. Csohány János: Vázlatok a reformáció és ellenreformáció egyháztörténelméhez (1990)

Díszpolgárok az Orgonáért a Reformáció jegyében

Október 8-án került megrendezésre a Díszpolgárok az Orgonáért összefogás hatodik koncertje. Lomentné Szopkó Tünde lelképásztor nyitó áhítatában az ötezer ember megvendégelésének történetét olvasta fel a János evangéliumának 6. részéből. Az Igében hangsúlyos, hogy egy kisgyermek adott 5 kenyert és két halat Jézusnak, aki ezt a csekély mennyiségű enivalót megáldotta úgy, hogy az elég lett a több mint 5000 ember jóllakatásához.

Az orgona felújítása is ehhez hasonlóan erő feletti feladat. Óriási munka, beláthatatlanul sok pénz, amire szükség van, hogy elkészüljön a Bocskai téri Református Templom Angster orgonájának eredeti állapotába történő helyreállítása, restaurálása. Ugyanakkor a rendelkezésre álló forrás most is nagyon kevés.

Jézus elfogadta a kisgyermek kevéske enivalóját, és az Ő kezében a kevés is elegendővé lett. Mindenki bőségesen jóllakott, még tizenkét tele kosár maradékot is össze tudtak gyűjteni a vacsora után. Ez számunkra is biztatás, hogy ha hálás szívvel ajánljuk fel a keveset Isten ügyére, az orgona felújítására, akkor az Úr ezt is meg tudja áldani, meg tudja szaporítani, hogy elég legyen.

Az áhítatot követően a Botos-Csongár-Vida trió muzsikált brácsán, klarinéton és zongorán. A Budapestről érkezett művészek örömmel vállalták a fellépést, amit szolgáltatóként vállaltak el. Egy nemes ügyet és Isten dicsőségét

szolgálták muzsikájukkal.

Ezen a jótékonyági koncerten meggyengült egészsége miatt sajnos nem lehetett Szenes József nyugalmazott plébános, Hajdúböszörmény díszpolgára, de távolról is köszöntötte a megjelenteket. Nagytiszteletű Rác Gábor, a Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Gyülekezet beosztott lelkésze néhai Dr. Baltazár Dezső református püspökről, városunk díszpolgáráról tartott egy rövid előadást.

Ezt követően Kiss Attila polgármester kért szót, aki Baltazár Dezső püspök kéziratos jegyzetekkel ellátott Bibliájának reprint kiadásának egy-egy példányát ajándékozta a Kálvin téri és a Bocskai téri Református Gyülekezeteknek. A Bibliákat Nagytiszteletű Somogyi László és Loment Péter lelképásztorok vették át a gyülekezetek nevében.

A koncerten a korábbi szokásoknak megfelelően Dr. Szabó Balázs orgonaművész röviden tájékoztatta a megjelenteket a felújítás folyamatáról, majd Balogh Gyárfás kuratóriumi elnök köszönetet mondott az eddigi adományokért, és biztatott további áldozatvállalásra az ügy érdekében. Ennek fellendítésére meghirdette a *Fogadj örökbe egy sípot!* kezdeményezést, melyhez ezúton is várjuk a nagylelkű csatlakozást.

Loment Péter lelkész

Fogadjon örökbe egy sípot!

Orgonánk felújítása befejező szakaszához, a sípok restaurálásához érkezett. Hálás szívvel köszönjük meg eddigi adományait, segítségüket. Megtartva a már bejárattott támogatási lehetőségeket (tetszőleges pénzádomány banki átutalása, befizetése a lelkészi hivatalban, munkavégzés a helyszíni munkák során), a mai nappal egy új akciót is újtárra indítunk:

Fogadjon örökbe egy orgonasípot, és legyen Ön is „gazdája” a 120 éves Angster-orgonánknak!

A 2 lábás, kb. 61 cm-es sípot 10 000
a 4 lábás, kb. 122cm-es sípot 25 000,
a 8 lábás, kb. 244 cm-es sípot 100 000,
a 16 lábás, kb. 488 cm-es sípot 500 000 Ft-ért fogadhatja örökbe.

Az örökbefogadásra szánt összeget banki tranzakcióval a következő számláinkra juttathatja el: **OTP**

11738060-20058500, illetve a **Polgári Bank 61200285-14049589**, vagy befizetheti a lelkészi hivatalban is. A megjegyzés rovatba tüntesse fel elérhetőségét, a következő kiegészítéssel: **„Síp örökbefogadása”**.

A befizetést követően visszajelzést fog kapni, hogy pontosan melyik sípot ajánljuk fel Önnek. Ha javaslatunkat elfogadja, az örökbeadási és -fogadási szerződés a levélünk végén szereplő dátummal életbe lép.

Az örökbeadási-fogadási szerződést ünnepélyes keretek között a következő, várhatóan 2024 tavaszán megrendezésre kerülő koncertünkön szeretnénk átadni az adományozó örökbefogadók részére. Az örökbefogadók névsorát, amennyiben az érintettek ezzel egyetértenek, havonta frissítve honlapunkon nyilvánosságra hozzuk. Annak reményében, hogy mielőbb eredeti állapotában megszólalhat történelmi orgonánk, számítunk Önre is!

Hajdúböszörmény, 2023. 10. 23.

Köszönettel az Alapítvány nevében:

Balogh Gyárfás kuratóriumi elnök

Loment Péter lelképásztor

Őrállás

A Reformáció napja több protestáns gyülekezetben október 31-én tartott ünnep, annak emlékére, hogy a hagyomány szerint 1517-ben ezen a napon függesztette ki Luther Márton a wittenbergi vártemplom ajtajára a bűnbocsátó levelek árusításával kapcsolatos 95 tételét.

Ennek emlékére koszorúzták meg a jeles napon Nagy István lelkipásztor, énekköltő sírját a református gyülekezetek és az önkormányzat képviselői a Fördőkertben.

Nagy István 1770. szeptember 14-én született Debrecenben. 1801. májusában került Hajdúböszörménybe református papként. Több, mint harminc éven át állt a böszörményi református gyülekezet élén. Rendszeresen írt tankelemlényeket és énekverseket. A protestáns gyülekezetekben énekeit ma is tiszteletben tartják, énekelik. Némely istenhimnusz a magyar protestáns líra legszebb gyöngyszemei közé tartozik. Írásban ránk maradt szónoklatai mesteri felépítésűek. A koszorúzást követően a Kálvin téri templomban rendeztek ünnepi istentiszteletet. Az

tett az ígét, aki egyebek mellett egy kérdést tett fel a jelenlévőknek. Mit indított el bennük, hogy a Reformáció napja van? A lelkész válaszában elmondta, hogy álljunk meg egy pillanatra. Hiszen a reformátoroknak mindig az volt a nagy vívmánya, hogy az ígét, azt saját korukra is értelmezték. Ezt mi sem spórolhatjuk meg – mondotta. Hiszen ahogyan a galatákat is megtévesztették a tévtanítók, úgy a mai világ tévtanítói is igyekeznek az embereket elhajlítani Isten igazságától! Majd újabb kérdést tett fel Rác Gábor: méltóak vagyunk-e a reformátorok örökségére? A lelkész hangsúlyozta, hogy a reformáció nemcsak egy hitbéli irányzat. Nemcsak egy szellemi megújulás. A reformáció őrállás az Isten ígéje mellett. Egy bátor kiállítás, amitől az igazságtól eltévelyedett ember megbotránkozik. Tudjuk, hogy 506 évvel ezelőtt Luther Márton megismerte az evangéliumot. Egy kegyelmes Istenre volt szüksége, és meg is találta a Szentírásban. Ő hitte, hogy a kegyelem megjelent, amikor az írást olvasta. Rác Gábor hasonlóságot vont meg a régmúlt és a ma történései között. A mai világ felkínálja, nekünk a hamis örömmüzenetet. Az álszeretet és hamis tolerancia világában ma ugyanúgy fontossá kell válnia az evangélium igazságának, mint 506 évvel ezelőtt. A reformáció azt jelenti, hogy vissza kell alakulnunk. Az Isten az ígéjéhez kell visszaalakítani az egyházat, és az életünket. Az őrállás ugyanakkor kereszthordozás is. Luther Márton, és Kálvin János élhetett volna egy kényelmes életet, ha visszavonják a tanaikat, de ők ragaszkodtak ahhoz az igazsághoz, amit megismertek a Bibliából! Így, váltak maguk is kereszthordozóvá azért, hogy az evangélium fényét felmutassák a világnak. Majd a lelkipásztor említést tett az evangéliumról, Isten örömmüzenetéről, ami arról, szól, hogy Isten szereti ezt a világot! A reformáció e szeretet mellett áll mai napi őrt!

Bertalan Erzsébet

(Megjelent Szabadhadjú 2023. november 10. XXXIII.37. számában. A szerző engedélyével közölve.)

alkalmon Rác Gábor beosztott lelkipásztor Ezékiel próféta, és Pál apostol galatákhöz írott levele alapján hirde-

Kapcsolataink

**„... Amikor megtettétek ezeket akárcsak egyel is a legkisebb, atyámfiai közül, velem tettétek meg.”
Máté 25,40**

A tiszafüredi Szivárvány Ház Fogyatékosok Református Otthonának két lakója volt vendégünk egy szeptemberi hétvégén.

Lacit és Ferit egészen kicsi koruk óta ismerjük (ma már 40-es éveikben járnak), ők ketten fogadott keresztgyermekünk. Közel három évtizede kerültünk kapcsolatba velük, egy az otthonban tett látogatásunk alkalmával. Úgy az 1980-as évek táján a gyülekezeti ifjúságunkkal tettünk kirándulást az intézményben, ahol akkor Bartháné Szakály Éva néni volt a vezető és kb. 160 gondozott. Máig emlékezetes maradt a felirat az ajtó felett, ami megérkezésünkkor fogadott: „Jól tetted, hogy eljöttél...” (Kornéliusz Péternek mondott szavai voltak ezek a bibliából).

Szolgáltunk énekléssel, versekkel és ami a legfontosabb, körbe vezettek minket az intézmény szobáiban. Ismerkedhettünk, tapasztalhattuk az ott lakók életkörülményeit, helyzetét. Egy-egy helyre belépve nagyon meglepett az, hogy a vezetőnő minden gondozotról tudott nekünk valami egyénit, reá jellemző dolgot mondani. Ismerte jól őket személyesen, valahogy úgy, mint a Jó Pásztor a juhait.

Így haladva egyik ágytól a másikig járt át bennünket az a gondolat, hogy ott azon a helyen rendkívüli módon és erővel végzik munkájukat az arra elhivatott emberek. Életeket ápolnak, gondoznak, segítik őket számunkra teljesen természetesnek vett hétköznapi szükségleteik kielégítésében. Szinte „emberfeletti” megtapasztalás volt ez, különösen akkor, amikor csupán pár hónapos kis csecsemő ágyánál megállva arról beszélt Éva néni, hogy őt szondán keresztül táplálják, mivel nem tud nyelni, így tartják őt életben.

Hiszem ott és akkor sokunkban ugyanazok az érzések fogalmazódtak meg: mekkora érték itt az emberi élet?! Amit nem a teljesítményeik vagy nagyszerű adottságaik határoznak meg, hanem a Teremtő Úrnak a tisztelete, akitől jó az élet, s akinek egyedül hatalmában van annak

kezdeté és vége is. Az Úr kicsinyei ők, akik nagyon másokra szorulnak az életszükségleteiket illetően, akiknek segítségre, gondoskodásra van szükségük mindenben, mégis ők azok, akiktől annyi mindent lehet megtanulnunk. Legfőképpen a feltétel nélküli szeretetet.

Nem a sajnálatunkra van szükségük, hanem arra, hogy elfogadjuk őket. Rendszeres látogatóivá váltunk az otthonnak. Számtalan példáját vehettük annak minden egyes ottlétünk alatt, amikor azt gondoltuk, hogy mi adtunk, aközben mi voltunk azok, akik a legtöbbet kaptunk lélekben. Igen, tőlük, belőlük a felénk megnyilvánuló szeretetet.

Kaptunk szemeket annak meglátására, hogy nagy hála legyen bennünk Istenünk felé, ha egészséges gyermekeink születhettek, ha van szerető családunk, mert sajnos sokunknak nincs. S hogy ezek nem magától értetődő dolgok.

Az Úr Jézus szíve megindult a betegek, rászorulóknak látán. Bennünket milyen érzések töltöttek el, ha velük találkoztunk? Tudunk-e irgalmas szeretettel odafordulni feléjük?

E szép vers után, aminek nem tudtam kihagyni egyetlen sorát sem, megvallom magam is keresem a szavakat...

Merthogy:

Azért van síró, hogy vigasztald,
és éhező, hogy teríts asztalt.
Azért van seb, hogy bekösse kezéd.
Vak, elhagyott azért van, hogy vezesd.
Azért van annyi árva, üldözött,
hogy oltalmat leljen karod között.
Azért roskadnak más vállai,
hogy terhüket te segítsd hordani.
Az irgalmat kínok fakasztják,
s mélység felett van csak magasság.
Ha más gyötrődik, vérzik, szenved,
azért van, hogy te megmutathasd:
mennyi szeretet van benned.
Megmutattad-e néha legalább?
Enyhült, s szépült-e tőled a világ?
Vagy tán kezdetől támadt foltra folt?
Ott is, hol eddig minden tiszta volt?

Ki vagy? Vigasznak, írnak szántak,
menedéknek, oszlopnak, szárnynak.

Ki van jelölve a helyed,
ne nyugodj, míg meg nem leled.

Csak ott leszel az, aminek
rendeltettél. – Másként rideg,
céltalan lesz az életed.

Mag leszel, mely kőre esett,
elkallódott levél leszel,
mely a címzetthez nem jut el.
Gyógyszer, ami kárba veszett,
mit soh'se kap meg a beteg.

Rúd leszel, de zászlótalán,
kalász leszel, de magtalan,
cserép, amiben nincsen virág,
s nem veszi hasznod sem az ég,
sem a világ.

/ Bódás János: Ki van jelölve a helyed /

Hálás vagyok az Úrnak azért, mert ebben a gyülekezetben sokan felismerték ezt a szép küldetést. Hosszan sorolhatnám azok névsorát, akik rendszeres látogatói voltak az otthonnak vagy jelenleg is azok. Többen elmentek már az Úrhoz közülük.

Évente általában két alkalommal kapunk meghívást az otthon lakóitól Anyák napjára és Adventben. Ilyenkor mindig együtt örülhetünk velük, Istentisztelet helyévé válik a tornaterem, énekelhetünk Istent magasztoló énekeket és persze ajándékozunk, adunk és mindig kapunk! Általuk nagy szeretettel készített ajándékokat. Szívesen készülnek szerepekkel, történetekkel egy-egy találkozásra és igazi szeretetvendégségben is van részünk.

Mindezekon felül nyaranta sokszor töltöttek napokat itt Hajdúböszörményben, örülhetek a gyülekezeti tagok vendégszeretetének. Ezek alatt a nyári napok alatt mindig közösen is terveztünk programokat nekik. Sokszor bográcsoltunk vagy éppen kirándultunk velük.

Nem csak számukra maradandó élmény, hanem nekünk is azzá válik, az összetartozás által erősödik a testvéri közösségünk is.

Nem beszéltem még arról a ragaszkodásról, figyelmeségről, amivel szinte kitüntetnek bennünket egy-egy név- és születésnapon, telefonon mindig kapunk szívből jövő érdeklődést és jókívánságokat. Számon tartanak minden családtagot, barátot, jó szomszédot, sokszor alig győzzük megválaszolni kérdéseiket. Természetesen mindig az utolsó, de legfontosabb kérdés: mikor megyünk Böszörménybe? Ha pedig már itt vannak, adják az ötleteket kit szeretnének meglátogatni. Így látogattuk meg többek között Magyarné Zsuzsika nénit is, amiről közös fénykép is készült. Feri köszöntésképpen mindig elmondja kedves

Igéjét: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy.” (Ézs 43,1)

A vasárnapi istentisztelet sem maradhat el, ahol már ismerősöket is üdvözölhettek, és természetesen az együtt elfogyasztott ebéd is nagy megelégedésükre szolgált.

Azután elérkezett a hétfői nap, szobáikat rendben hát-

rahagyva becsomagoltak és reggeli után még együtt elfogyasztottunk egy finom kávét, amikor már látni rajtuk, hogy még szívesen maradnának ...

Bizunk abban, hogy az idén nem lesz akadálya, hogy eleget tegyünk a meghívásnak decemberben.

Várjuk a csatlakozni vágyó testvéreket, hogy bátorodjanak meg erre a szolgálatra. (Aki pedig már részesei vagyunk, ne fáradjunk meg, mert ebben Urunk sok ajándékát tapasztalhattuk meg eddig is.)

Kívánom, hogy ismerjük fel, azokat az embertársainkat, akikhez ebben az Adventben az Úr Jézus a mi kezeink lábaink, szeretetünk által szeretne megérkezni.

„ Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. „Róma 8. 19.

Testvéri szeretettel: Tóth Zsigmondné

„Vidámitsd meg a te szolgálódnak lelkét, mert Hozzád emelem fel Uram lelkemet.” Zsolt. 86,4

Egy idős gyülekezeti tagunkról szeretnék néhány mondat erejéig beszámolni.

Nem ment férjhez, nem lett családja, nem lettek gyermekei. Egyedül élt nagyon szerény, egyszerű körülmények között.

Ameddig volt ereje szorgalmasan művelte kis kertjét és a megtermett zöldséget, gyümölcsöt eladta a piacon, növelve ezzel kevéske jövedelmét.

Nagyon minimális segélyből élt, de még így is gyűjtögette a filléreket, és amikor elkezdődött a parókia építése, jómódúakat megszégyenítő módon, gyakran adakozott az építkezésre. Olyan volt ez, mint az özvegyasszony két fillérje...

Magától megvont sok mindent, de nem sajnálta, hogy a jó cél érdekében adakozzon.

Idővel egyre jobban meghajlította az élet súlya, egyre nehezebben tudott járni, aztán amikor egy nap elesett, be-

kellett mennie az idősothtonba.

Sajnos itt nem valami jól érzi magát, de nincs más választása. Úgy érzi, semmi jóra nem számíthat már az életben. Amikor meghallottam, hogy bent van, meglátogattam.

Imádkozom érte, hogy adjon neki Isten belső békességet, türelmet, kitartást az egyhangú, színtelen hétköznapiakban.

A gyülekezet nevében pedig hálát adok a sok erőn feletti támogatásért, adományért, amit a parókia építésére felajánlott. És mindenkiért, aki adományával vagy kétékezi munkájával segítette a parókia mielőbbi felépülését.

Áldja meg és őrizze meg őt az Úr, hogy el tudja viselni a még előtte álló nehézségeket, próbatételeket...

Az Úr legyen továbbra is gyülekezetünk őrző pásztora...

Tisztelettel: Egy hálás gyülekezeti tag

A kezdetektől a megérkezésig

Beszélgetés Gellén Máté tiszteletes úrral, a Bocskai-téri gyülekezet beosztott lelkészével

Tisztelettel köszöntöm és testvéri szeretettel gratulálok a debreceni Nagytemplomban október 28-án történt lel-

rom szolgálni, teljes erőmből, teljes szívemből, és teljes elmémből.

készszenteléséhez. Ideérkezésekor a bemutatkozó istentisztelete Úri imádságunk klasszikus gondolata volt. „Legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.” Remélem, beszélgetésünkéből kiderül, hogy az Ön élete ennek az igeszakasznak a mentén alakul.

Kérem mutakozzon be a gyülekezetnek! Szóljon a családi gyökerekről, az indíttatásról is!

Budapesten születtem. Születésemkor édesapám fiatal segédlelkész volt ott. Lelkészcsaládból származom. Édesapám erdélyi, édesanyám kárpátaljai. Erdélyben Avasújvárosban élnek, amely 99%-ban magyarok lakta terület. Édesapám lelkész-esperes. Édesanyám a könyvtárat vezeti. Ketten vagyunk testvérek, öcsém nem a lelkészi hivatást választotta. Kicsi gyerekként Magyarberkeszen éltünk. Édesapám 15 évig volt ott vezető lelkész. Utána költöztünk jelenlegi szolgálati helyére.

Milyen indíttatást kapott a szülői házból, iskolájából a diákévek alatt?

Édesapám új szolgálati helye számomra iskolaváltással járt. Először Nagybányán tanultam, majd 10. osztálytól Szatmárnémetiben a Református Gimnáziumban folytattam tanulmányaimat. Itt dőlt el a pályaválasztásom is, ami nem volt olyan egyszerű dolog. A 10. évfolyamon egyetlen hely volt, a teológia osztály, vallás és egyházzene elmélete szakirány. Édesapám, édesanyám lelkészek, és ez sokat segített. Predestináció, azaz eleve elrendelés volt. Az én akaratom akkor az állatorvosi hivatás volt, az Úr pedig más pályát szánt nekem. Két lehetőség, két leendő pálya közt lebegtem. Lázadtam, mint a tizenhatévesek, de ahogy teltek az évek, egyre jobban megfogott a helyzet, megfogott, amit hallottam és amit tanultam. A Bibliát gyerekkoromtól ismertem, de a középiskolás évek alatt egyre jobban elmélyedtem benne. Engedtem az Úr akaratának, és Ő győzedelmeskedett. Édesapám példája, a lelkésztársaival való ismeretség és beszélgetések megerősítettek engem. Felszentelt lelkészként örülök az Úr győzelmének.

Tudatos volt-e a választása, hogy az Isten ügyét akarja szolgálni?

Visszagondolva, igen, tudatos, mint mondtam lelkész szüleim példája mindvégig előttem volt. Igen, Istent aka-

Milyen útravalót kapott teológiai tanulmányai alatt?

2015-ben érettségiztem. A Sárospataki Református Teológiai Akadémiára nyertem felvételt. Három évet tanultam ott, három évet pedig a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Vonzott a város, többet is tanultam, mert ami Patakon nem volt, azt Debrecenben pótolnom kellett a tanulmányaimban. Minden elméleti ismeretet megkapatunk. Első évfolyamon volt a tantárgyaink között a Bevezetés a gyakorlati teológiában. Kialakult a patrónusi rendszer is, ami nagy segítséget jelentett. Tanulmányaim alatt lehetőség volt a legációra, 15 alkalommal lehetett prédikálni. Másod-harmad évfolyamon egy-egy hét gyakorlat is volt nagyobb gyülekezetekben. Önmagunk is megnyilvánulhattunk és megbeszéltünk mindent a szemináriumokon.

Exmisszus-gyakornokként, hogyan telt az elmúlt év gyülekezetünkben, milyen tapasztalatokat szerzett, hogyan érzi magát?

Ideérkezésemkor hamar kiderült, hogy lesz feladatom bőven. Az, hogy lelkészcsaládból származom itt is sokat segített a beilleszkedésben és a feladatok ellátásában. A 6. évfolyam arról szólt, hogy minél több gyakorlati tapasztalatot szerezzünk. Félévenként két-két temetés, házasságkötés és keresztelés, amennyire lehetőség van. Döntő a hatodik évfolyam. Kedvező tapasztalatokat szereztem, és ezzel párhuzamosan egyre jobban érzem magam a közösségben, a városban. Egyre többen megismernek, megszólítanak, rám köszönnek: tanárok, diákok, szülők, gyülekezeti tagok. Ez örömmel tölt el engem.

Hogyan adódott a lehetőség, hogy gyülekezetünkben maradt beosztott lelkészként?

Meghívtak igét hirdetni egy Hajdú-Bihari gyülekezetbe, de nem volt titkolt cél, hogy szerették volna, ha oda megyek beosztott lelkésznek. Időközben kiderült, hogy itt is szükség van rám. Fiatal lelkészként szervezni és összefogni az ifjúságot. A korosztályi közelség valóban sokat jelent. Így tehát maradtam.

Milyen a munkarend a lelkésztársakkal?

Minden hétfőn, a hétkezdő áhítat után munkamegbeszélést tartunk. Megbeszéljük a hét feladatait, és ekkor válik ismertté az is, hogy vasárnap ki hirdet ígét. Meg vannak a heti feladataim. Rendszeresen hirdetem Isten ígétét a Fazekas Gábor Idősek Otthonában 20-25 éves embernek. Hittanórákat tartok a Bocskai István- és a Bethlen Gábor Általános Iskolában. Szerveződik a Kis-ifi csapat is a 12-13 éves fiatalokból. Mint feladatot az ifjúsági lelkészi teendőket is megkaptam. Ez kihívás a mai felgyorsult világunkban, az információáradatban, hogy hogyan lehet megszólítani az ifjúságot, hogyan lehet őket Istenhez vezetni. Remélem siker koronázza majd ebbéli szolgálatomat.

Milyen tervek, célok vannak Ön előtt?

Még nincs teljes elhatározás, de vannak lehetőségek. Nem zárkozom el az új ismeretektől, a folyamatos tanu-

lastól. Lehetőség van vallás tanári, intézményvezetői továbbképzésre is. Ugyan nem lettem állatorvos, de az állatok szeretete megmaradt. Hátha lesz lehetőségem ezt is hasznosítani. A jövő adja meg a választ. A tervek között szerepel egyéni életem alakítása is. Van választottam, aki harmadéves tanító szakos hallgató. Vele komolyan tervezem a jövőt, közös életünket Isten szolgálatában.

Mely igevers áll legközelebb a szívéhez, mellyel Isten ügyét kívánja szolgálni?

Hagyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert Ő munkálkodik, világossá teszi igazságodat, jogodra fényt derít” (Zsolt.37,5-6).

A gyülekezet és a magam nevében kívánok sikeres munkálkodást! Isten gazdag áldását kérem életére és szolgálatára!

Tamus Elvira

Konfirmációs csendesnapok Mátraházán

A Baltazár Dezső Református Általános Iskola, valamint a Bocskai téri Református Egyházközség közös kezdeményezéseként immár harmadik alkalommal került megrendezésre az Iskola konfirmációra készülő végzős diákjai számára egy olyan kétnapos kirándulás, mely lehetőséget teremtett számukra, hogy még jobban megismerjék Istent és önmagukat. Habár az alkalom már a sokadik volt, a helyszín ugyanaz maradt, a Magyarországi Református Egyház Dunamelléki Református Egyházkerületének Mátraházán található konferenciaközpontja, ahol a hitmélyítése és az elcsendesedése volt a főszerep.

Az Iskola 8. a osztályát Ábrahámné Rákos Viktória osztályfőnök, valamint Dr. Magyar Balázs Dávid vallás tanár kísérte. Nagyon megtisztelő volt, hogy a csendesnapokon részt vett a gyülekezet valamennyi lelképásztora, Lomentné Szopkó Tünde, Loment Péter és Gellén Máté.

A korai indulásnak köszönhetően a csoport tagjai már 9:30-kor elfoglalhatták szobáikat, mely után dicsőítésre és áhítatra került sor, mindezt pedig az Istennel való még személyesebb találkozás jegyében. A közös ebédelés után túrázás következett, melynek során nagy öröm volt megfigyelni, milyen élénk és közvetlen beszélgetés alakult ki lelkész és diák között. Ugyanakkor, azt is jó volt látni, hogy a „sportosabb” fiatalok mindig igyekeztek megelőzni Péter bácsit, aki nem hagyta magát, így kijelenthető, hogy a túra jó ritmusban folyt. Visszaérkezve, a diákok jól megérdemelt szabadidőt kaptak, amit áhítat és csoportbeszélgetés követett. Az este pedig eljött a vacsora és a filmnézés ideje. A minden hónap első hétfőjén külön a végzősöknek tartott áhítatokon a diákok már megismerkedhet-

tek a lelképásztorok hitre jutásának és hivatás választásának személyes történetével, ezért bizonyára nem volt teljesen váratlan számukra, hogy az első napon mindkét tanárunktól is hallhattak személyes bizonyágtételeket, melyeket nagy tisztelettel és figyelemmel fogadtak. Annak köszönhetően, hogy a telefonok 23 órakor beszedésre kerültek, az este viszonylagos nyugalomban telt. Vagy mégsem? Ugyanis hajnalban fél öt tájéka a tűzjelző rendszer meghibásodása miatt fülsiketítő zajra ébredtünk. Volt, aki azt hitte, hogy valamilyen telefon szól, s volt olyan is, aki simán átaludta az egészet. Miután kiiktatták a hibás érzékelőt, a szobák többségében újra az önfeledt horkolás lett a főszerep. 😊 A reggeli ébredés újabb lehetőséget adott, hogy az áhítat és csoportbeszélgetés által Isten elé járuljunk, Aki meglátásom szerint gazdag áldásban részesítette a résztvevőket, hiszen pl. a csoportbeszélgetések alkalmával a diákok őszintén és hatalmas lelki töltettel tudtak beszélni az őket leginkább foglalkoztató aktuális kérdésekről. Sokan megmutatták, határozott véleményük van bizonyos dolgokról, s ez igazán örömteli. Az együttléti záró programját a közös bobozás és libegőzés adta, melyben kellemesen elfáradtak a gyerekek. A hazaút zökkenőmentesen telt, a visszaérkezés pedig élményekkel teljes volt. Olybá tűnt számomra, hogy a diákok nagyszerűen érezték magukat. Külön említést érdemel, miszerint a tanulók nagy többsége szépen megköszönte tiszteletes úrnak és asszonynak, valamint a kísérő pedagógusoknak, hogy megszervezték számukra a két napos hitmélyítő kirándulást.

Dr. Magyar Balázs Dávid, vallás tanár

Visszatekintés fél évre 2023 (április-október)

Bizonyságtétel

Köszönet és hála Isten megtartó és megváltó kegyelmének, szeretetének és vezetésének. Mindig velem van és volt a megpróbáltatás ideje alatt is. Köszönöm a testvérek buzdó imáit, amiket az Úr elé vittek értem könyörögve. Isten meghallgatta, én is kézzel foghatóan éreztem a szeretet légkörét, a kegyelmet.

Történetem a következő: Egy vérvétel alkalmával derült ki, hogy szervezetemben valahol nagyfokú gyulladás van. Gyenge voltam. Szüntelen fáradtság érzése, étvágytalanság, de viszonylag tűrhető fájdalom, ami korábban is megvolt. (szívbetegség és a csonttörések, csonttrikulás) Elkezdődött a kivizsgálás. Vérvétel, UH, CT, MR, RTG, stb.) Csodafegyverek ezek a gépek. Majd ráírták a leletre, hogy rosszindulatú epeúti daganat. Szigorú diéta! Le is fogytam 20 kg-ot. Szept. 8-án műtét. Azóta lábadozom. A rossz indulat végül a patológiai vizsgálat után nem igazolódott. Hála legyen a Jóistennek! Ez idő alatt csodának is részese lehettem, amit megosztok most.

Kórház, sebészet: Érsebészeti kórterem. 6 ágyas szobában 4 ágy. Kevés a nővér. Minden ágy foglalt, mindenki szenvedő fájdalmait, de szinte azonnal kiderül, aki már egy kicsit jobban van azonnal segít a másik szenvedőn, amit csak tud. Persze a nővérek is. Kedves, segítő mindenki. Rajtunk betegeken furcsa arckifejezések láthatók. Szervedő és mosolygós váltakozva. A mosoly az égi áldás volt. Mindannyian istenfélők és követők voltunk, bár mindenki más felekezethez tartozott. Református, baptista, pünkösdisták, katolikus, de ez nem volt fontos. Az egyisten hit inkább. Közös imádkoztunk egymásért, áldást kértünk a műtő orvosok munkájára.

Imádságok

Beteg vagyok, de szeretnék még meggyógyulni Uram! Ha törékeny testemnek szántál még kegyelmi időt, építs meg engem! Gyógyító kegyelmednek hadd lehessen még áldott hirdetője, munkámnak bizonyságtétellel, hála-élettel a Jézus Krisztus által! Ámen

A fájdalmak gyötrelmei közt Rád és a Te szenvedéseidre tekintek Jézus Krisztusom. Tőled remélhetek, mert próbáltad az emberi életet minden nyomorúságával és betegségével együtt. Vigasztalj szenvedéseim között! Munkáld lelkem örök javát fájdalmaim által! De gyógyítsd is engem a te kegyelmed szerint! Ámen

Atyám! Tekints fájdalmaimra, összetört életemre! Szánj meg engem, könnyebbítsd terheim, vigasztald meg szívemet! Krisztusom szenvedéseidért bocsásd meg minden bűnömöt! Krisztus keresztyéért légy kegyelmes hozzám! Adj türelmet, erősítsd hitemet és részesítsd szabádságod örömeiben! Ámen

Erőm elhagyott, tehetetlen vagyok én, de szerettem is. Nincs jogom zúgolódni. Méltatlan vagyok, mert a verőfény napjaiban sokszor elfeledtem, hogy Neked köszönhetem az egészséget, az életet és mindent. Mégis Hozzád jövök, aki nem akarod a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen. Szabadíts meg a betegségektől! Áldd meg azokat, akiket mellém rendeltél, rólam gondoskodnak, gyógyítanak, ápolnak! Adj lehetőséget, hogy még szolgálhassak Neked és embertársaimnak! Jézus Krisztus

tus nevében kérek. Ámen

Zsoltárokat énekeltünk. Volt velünk egy mexikói asszonyka is, aki most Józsan él. Őt aznap engedték el, amikor én a műtőben voltam. Csak másnap reggel vettem észre, hogy egy könyv van a szekrényemen. Kérdeztem ki volt hozzám látogatni, míg nem voltam itt? Azt mondták senki. Szinte nem hittem, azt gondoltam, hogy a gyülekezetből volt valaki. A könyv címe: „A Jézushoz vezető út”. Ezt, a más földrésről származó asszonyka hagyta itt nekem, de a többieknek is adott valamit. Ez is csoda, és az is, hogy a 4 nap alatt olyan közösséggé váltunk, hogy nem is kórházban vagyunk, hanem egy imaházban vagy a Paracicsomban.

Igazán különös, nagyon jó érzés volt annak ellenére, hogy fájdalmaink voltak, csöpögött az infúzió és a váladék belőlünk. Tudtuk, hogy maga az épület kórház, de lelkileg mégis nagyon lélekemelő és hitmélyítő hely volt. Ott volt Isten velünk, köztünk. „Itt van Isten köztünk, gyertek Őt imádni...” Ezt többször is elénekeltük nyitott ajtó mellett. Telefonszámot cseréltünk, azóta is tartjuk a kapcsolatot egymással. Engem a kórházból is a hajdúböszörményi betegársam (aki még ott maradt) édesanyja hozott haza. Köszönet neki is az áldozatos munkájáért. Itthon még 10 napig kaptam a vérhigító injekciót, amit a szomszédom (aki ápolónő) adott be és még 3-szor átkötötte a sebeimet. Isten áldja őt is! Itthon is sok szeretetben volt, van részem. Jönnek az imatársaim, a presbiter, aki hozza a vasárnapi igehirdetést írott formában. Sok jó embert tud használni a Jóisten embertársa hasznára, javára, és Isten dicsőségére.

Ha alázattal, tiszta szívvel vagyunk egymás iránt Isten dicsőségére, akkor lehetünk Isten meghosszabbított keze és munkatársa is. „Ki Istenének átad mindent, azt csudaképpen őrzi itt lenni”.

Erzsike (gyülekezeti tag)

"Útmutató" Jézus panasza

"Ti mesternek hívtok - és nem kérdeztek engem.
Útnak neveztek - és nem jártok rajtam.
Világosságnak hívtok - és nem néztek reám.
Életnek neveztek - és nem kerestek engem.
Bölcsnek hívtok - és nem követtek engem.
Hatalmasnak neveztek - és nem kértek engem.
Irgalmasnak hívtok - és nem bíztok bennem.
Igazságnak neveztek - és nem félték tőlem.
Ha egyszer örökre elvesztek - ne okoljátok engem!"

(A lübecki Krisztus-szobor felírása.)

Missziós hétvége egy jobb világért

avagy miért fontos ma a szétszakított világunkban a külmisszió?

Riskóné Fazekas Márta hívására - előkészítendő a jövő évi Nemzetközi Lepramisszió 150 éves évfordulója, illetve a Lepramisszió-Magyarország 50. évfordulójáról való megemlékezés - mi, önkéntesek összegyűltünk **2023. szeptember 8-10. között** az ország több tájáról. A munkatársi hétvége helyszíne **Kisoroszi** volt, ahová gyülekezeti összekötők, az Imafonál szerkesztői és alapítványi munkatársak is érkeztek. A Szentendrei-sziget kicsi, csendes, szép faluja kiváló környezetet biztosított a munkatársi hétvégének missziós vendégházával, Rácz fogadó-jával.

A tanulmányi hétvége célja az volt, hogy jobban megismerjük a Lepramissziót, ahol szolgálunk; jobban képviseljük az evangélium ügyét; szeressük Istent, jobban megértjük a szolgatársainkat. Bemutatkozáskor mindannyian feltártuk a szolgálat motivációját életünkben. Ismeretek által gazdagodtunk a lepra kórokozójának felfedezéséről, Armauer Hansen életéről, az alapító Wellesley és Alice Bailey életéről, Kalkuttai Szent Teréz anyáról, Dobos Károlyról, a magyarországi alapítóról; a mianmari, a bangladesi, az indiai és a kongói magyar missziós tevékenységről. A négy külmissziós ország ismerete, képes beszámolója felnyitotta szemünket a térségek mélyszegénységére és mérhetetlen elmaradottságára. Átéltük és megértettük, hogy mekkora segítség egy kongói falunak a tiszta vízű kút, a férfi- és női mosdó és egy árnyékszék. A Nemzetközi Lepramisszió 33 tagországa van, Magyarország az egyedüli a kelet-európai térségben, mely már 50 éve működik. Lepramisszió – Magyarország ökumeni-

kus szervezet, különböző felekezettűek együtt szolgálnak benne, bár ezen a hétvégén mindannyian reformátusok voltunk jelen. Dobos Károly hagyatéka az erős közösségi imádság, ezért minden este és reggel imaközösségekben hordoztuk a külmissziót, az evangéliumi életet. Szabó Margitka testvérünk itthon imádkozott a szolgálatért. Mindegyik országban folyó gyógyításért és lélekmentésért imádkoztunk. Többféle támogatott tevékenységet ismerünk meg: az érdekérvényesítést, emberi jogok védelmét, oktatási projekteket, szakmai képzéseket, a munka világába való visszatérést, egészségügyi projekteket (prevenció, gyógyítás, kórházi kezelés, műtétek), közösségi alapú rehabilitációt. Középpontba került az emberéletek védelme, az emberi jogok érvényesítése.

Gyönyörű időben, csodálatos környezetben úgy éreztük, hogy Isten a tenyerén hordozott Bennünket. Lélekben feltöltődve, hitben megerősödve tértünk haza, sok új barátot szerezve. Számomra külön öröm volt, hogy mindennek a jónak részese lehetett férjem, Gyárfás és fiunk, Péter. Megható volt, hogy a vasárnapi imádságot Peti is vezethette, s felső erő segítette érthetővé formálni szavait, úri imáját, választott énekét. Láthattuk és tapasztalhattuk, hogy a Jóisten az alkalmatlanokat is alkalmassá teszi a szolgálatra.

Hajdúböszörmény, 2023. szeptember 17. Gyulai Edit

Adományokat az Alapítvány a Lepramisszióért nevére és 11716008-22535232 számlaszámára várnak.

Új imatéma

Bocsásd meg Úr Isten, ifjúságomnak vétkét,
Sok hitetlenségét, undok fertelmességét,
Töröld el rútságát, minden álnokságát,
könnyebbíts lelkem terhét! (Balassi Bálint, RÉ₂₁ 462 ének)

Ez az ének akkor tört fel a szívemből, amikor végighallgattam egy szerda délutáni rádiós félórát (a Minden idő-

ben-a Magyar Református Egyház félóráját). Az igehirdetés újabbán csak 5 perc a végén, de előtte beszélgetések vannak. Most a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön lakóinak beszélgetését lehetett hallgatni. Kojcsa Péter szerkesztő-műsorvezető kérdezte őket. Két fiatalember vallomásai voltak ezek. Elmondták, hogy mi történt velük, amióta bent vannak. Lelkésük Tóth Viktória, aki 23

éve lelkész és 1 éve börtönlelkész is. Isten Szent Lelke úgy megáldotta az itteni munkáját, hogy 1 éven belül 2 fiatal-ember életét megváltoztatta. Olyannyira, hogy önként szükségét érezték, hogy megkeresztelkedjenek, és konfirmálnak. Testvérek! Annyira rám szakadt, hogy mily keveset gondolok én a börtönmisszióra. Ennek a lelkésznek az életében is az első eset a Kegyelmes Isten hatalmas munkája egy évi börtöni szolgálat után, de igencsak megrendítő volt hallani minden szavukat, amikor ilyen kérdéseket tettek fel nekik. -Hogyan tovább, ha kiszabadul? -Van két gyermekem, igyekszem Krisztushoz vezetni őket. Nagyon fontos, hogy gyülekezetbe járjak, járjunk családotól és hogy munkásemler legyek. A lelkész nem kérdezi meg, hogy miért került ide, de önként elmondta, hogy ő kábítószer árult. Megkérdezte a lelkész, hogy mit szölt volna a felesége amikor mondja a választ arra, hogy ki neked

Krisztus? Gyönyörűen hiba nélkül elmondta. Biztosan örült volna és sírt volna is, de ha haza megyek meg is esküszünk egyházilag, mert ő is református.

Aztán néhány szavam lenne a postaládámban talált igehirdetéshez is, ami elhangzott 2023. augusztus 20-án. (Az igehirdetés meghallgatható: <http://www.bocskaiter.hu/igehirdetes/2023/8>)

És most egy kicsit visszaugranék az időben úgy 40 évet. Amikor néhány presbiter jóvoltából lovas szekéren eljutott a lelkész két hónapban egyszer a tanyasi iskolába, hogy ott hirdesse Isten igéjét. Az igére szomjas szívek mentek esőben, sárban, hóviharban, mert akkor még az is volt. Több kilométert is megtettek, ki hol lakott a tanyavilágban. Ki gondolta volna még akkor, hogyha eltelik néhány évtized, a tudomány- és a technikának köszönhetően, már majdnem minden hajlékban hétről-hétre megjelenik az Isten igéje. Mert ahol az internet megtalálható, ott az ige is, csak rá kellene kattintani. Én hiszem, hogy a Lélek diktálja, hogy ezt az igehirdetést el kellene olvasni mindenkinek. Ha ott volt a Bocskai téri gyülekezetben akkor egyszer, ha nem volt ott, akkor kétszer egymás után. Ma még talán megteheti a kedves olvasó, de holnap már nem biztos. És nem kell hozzá világgégés, csak ennek a földi sátorháznak az összeomlása, és mindennek vége.

Soraimat zárom egy igével, egy verssel és egy énekkel.

Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ján 3,16

A kereső Jézus

A menny dicsősége anygalkarének
Lelkes állatok a 24 vének
Nem boldogít még a korona sem
Nem, nem mert bárányaimat keresem

Leszállva a fényből, elhagyva otthonom
Jutalmam gúnyözön, nem lesz otthonom
Nem rettent vissza a keresztfa sem
Nem, nem mert bárányaimat keresem

MEGVÁLTÓM HALLOTTAM HANGODAT

Refrén: Megváltóm hallottam hangodat: / „Jöjj gyermekem és járj énvelem!” / Úr Jézus vágyom nézni orcád, / Hasonló lenni szívbem Hozzád.

Ne rejtőzz el messze tőlem, Uram / Ne küldd el szolgálád haragodban. / Biztos segítóm voltál nekem, / Kérlek, ne menj el, maradj velem! Ref.: Megváltóm...

Halld meg Uram kiáltásomat, / Kegyelmezz nékem, jöjj mikor hívlak. / Drága jelenléted boldogít. / Szelíd szavadra szívem kinyílt. Ref.: Megváltóm...

Taníts meg engem a Te utadra, / Ne hagyj letérni arról soha. / Légy erős szívem, s várd az Urat, / Az úton mindig Ő igazgat. Ref.: Megváltóm...

(Erőm és énekem az Úr - énekeskönyv 94. ének)

Járok büntényákon, céda nők között
Óh, az én báránykám úgy kivetkőzött
Istent szeretni nincsen vágya sem
Reménykedő hittel mégis keresem

Még míg megtalálom, ami elveszett
Még míg megragadom reszkető kezed
Nem drága a vérem, sem az életem
Elveszett bárányaimat keresem

Szabó Margit

A hatalmas Isten hatalmas csodája

Az, amiben gyönyörködöm most, október hetedikén. Elolvasom, leteszem, aztán újra elolvasom, mert nem tudok betelni vele. A Reformátusok Lapja legújabb számában közölt örömmel. Hogy Isten csodálatosan gondoskodik a mi időnkben is arról, hogy legyenek alkalmas eszközök, akik tovább viszik az örömet, az evangéliumot ott is, ahol 30 éve nem volt beiktatott lelkész. Tóth Anett, amikor elvégezte a bemutatkozó szolgálatot Balatonszabadiban, ahol olyan lesújtóak voltak az állapotok, romos templom, döngölt földes parókia, és csupán 10 fős gyülekezet, arra gondolt: prédikálok egyet, aztán haza megyünk és elfelejtünk mindent, amit itt láttunk. De mégsem így történt. A gondnok asszony mindent megtett, hogy oda szeresse őket. Ekkor már volt férje, akiért 1 évig imádkozott. Térden állva imádkozott, hogy Isten tegye világossá számára, hogy oda kell-e mennie? A napi csöndességében Chambers napi áhítatát olvasta, ahol arról volt szó: ha Krisztus benne ül egy hajóban, akkor még ha vihar van is, Ő átvezeti a túlsó partra. S ez akkor is így van, ha a kívülállók nem értik a hajó haladási irányát. Akkor biztossá vált számára, hogy oda kell menni, az az a hely ahová Jézus is velük fog menni az Ő áldásával. Megtapasztalta, hogy imádságot meghallgató Istene van. Igazi csodákat éltek át egymás után! Márciusban egy falubeli ács közölte, hogy kijavítják a templombelsőket ingyen, hiszen itt esküdtek annak idején. Megkezdődött a munka. 40 év lemaradása fordult jóra. Fél év alatt megújult belül a templom önerőből, és kézi munkával. Szép emlék, hogy egy bírónővel locsoltam a betont mondja a lelkész. Egy vidékfejlesztési pályázatból felújították kívülről a templomot, sőt lelkészlakás és gyülekezeti ház is épült. Megéreztek, hogy az imádságnak és a látogatásnak van értelme. Gyarapodtak. Már az első hittantáborba sok hittanost vittek, a gyerekekkel a szülők is bekapcsolódtak. A gyerekekkel együtt megszületett a baba-mama kör. Ahogy nőttek a gyerek foglalkozások, nyaranta egyik program a másikat éri.

Fontos, mondja a lelkész, hogy meglássam magamban az Isten alakú úrt, amelyet csak Ő maga tud betölteni azáltal, hogy kegyelmet nyertem, illetve Isten gyermeke lehetek. Óriási kihívás számomra, mondja a lelkész,

hogy a most alakult 20 fős gyülekezetépítési és egyház stratégiai munkacsoport vezetője lehetek. Az elnökségi tanács azzal a feladattal is megbízott, hogy dolgozzuk ki a lelkésznek jogállásáról szóló törvényt, a lelkésznek gyermekvállalására és szülési szabadságára vonatkozóan. A törvényjavaslatot igyekeztünk úgy megalkotni Csűrös-

Varga Vandával és Varga Emesével -akik szintén gyakorló lelkész-édesanyák-, hogy a törvény a lelkészcsaládot, a gyülekezetet és az egyházmegyét is védje. A törvény pontos szövegezése most történik, de a javaslatot az esperesi kar már elfogadta, és ez reménység, hogy megkönnyíti a gyermeket vállaló lelkésznek életét, és egységes gyakorlatot hoz szerte az országban.

Végül beszámol a lelkész a fejlődéséről. Vannak termek a rétegalkalmakra, van udvar, ahol lehet szalonnát sütni, van padfűtésünk, projektorunk, kivetítőnk, zongoránk.

Testvérek! Szívem, térdem hajtom meg most Győri Daniné Tóth Anett lelképásztor előtt, aki 15 éves szolgálat után ilyen beszámolót tud mondani életútjáról, és az az imádságom, hogy a kegyelmes Isten adjon sok ilyen aláztos, engedelmes szívű lelkészt a mi időnkben, aki nem úgy gondolkodott, hogy én egy nagyvárosi gyülekezetet gondoltam, és ott tudok érvényesülni, **hanem bele tudott simulni Isten akaratába**. Hisszük, hogy meg van telve a felújított templomuk és köztük marad a kegyelmes Isten továbbra is. Úgy legyen!

Szabó Margit

Megtanított...

A mai világban egyre gyakrabban az alapján értéklik egymást az emberek, hogy ki mit ért el az életben, ki mit tud felmutatni? Ez a legfontosabb, ez a követendő példa, ami nagyon helytelen és félrevezető is.

Mert lehet valakinek több diplomája, magas rangja, hatalmas háza, sok pénze, de ha ezeket az értékeket csak a maga hasznára fordítja, Isten szemében értéktelen, haszontalan. Ha a megtanultakat nem hasznosítja emberséggel az életben, a munkájában, a kapcsolataiban, akkor a diploma sem több, mint egy értéktelen papírdarab.

Hála Istennek, ha nem is sokan, de vannak olyan tanult, jómódú emberek, akik igyekeznek tudásukból, értékeikből adakozni, másokon segíteni.

- Hogy én mit értem el?
- Ezek alapján semmit...

Nincs nagy házam, nincs sok pénzem, sem diplomám. Egyszerű, hétköznapi, átlagember vagyok. Olyan, akinek mindenért meg kellett küzdenie, meg kellett szenvednie az életben. „Csak” feleség és anya lettem... „Csak” a férjemet szolgáltam, „csak” a gyermekeimet gondoztam, neveltem. Hordoztam a sok súlyt évtizedeken keresztül a vállamon, az anyagi és lelki terheket, betegségeket, bánatokat. Akkor még nem gondoltam volna, hogy mindemellett a mások terhére is képes leszek egyszer elhordozni. De Isten megmutatta, hogy képes vagyok rá, amikor 1994 januárjában a Bocskai téri gyülekezetbe vezérelt.

Az Ő „iskolájában” néhány hónap alatt többet tanultam, mint egész addigi életem során.

- Megtanított arra, hogy a teher sokkal könnyebb, ha Őreá bízzuk és megosztjuk másokkal.

- Megtanított arra is, hogy három iskolás gyermek, a család szeretete, szolgálata mellett ugyanolyan odaadással lehet egy még nagyobb családot is szeretni és szolgálni.

- Megtanított, arra, hogy nagyobb öröm adni, mint kapni.

- Megtanította, hogy az igazi gazdagság a megelégedettség.

- Megtanultam, milyen öröm és áldott szolgálat időseket, betegeket látogatni, meghallgatni, gondjaikat-bajaikat átérzeni.

- Megmutatta mennyi csoda, mennyi szépség vesz bennünket körül, csak nyitott szemmel és szívvel kell járni a világban.

- Példát mutatott arra, hogyan lehet a bennünket körülvevő pénzre, külsőségekre épülő környezetben is emberiséggel, együtt érző szívvel, szolgáló lelkülettel élni...

- Megtanított imádkozni, mindenért hálát adni, és elfogadni a jót is, a rosszat is.

- És Ő és a testvérek segítségével bírtam hordozni a terheket, és ellátni még több feladatot...

- És az Ő szeretetével kitárt karokkal fordulhattam mások felé...

- És a Tőle kapott együtt érző szívvel meglátogathattam az időseket, betegeket...

- És az Ő segítségével egyre több szeretetet adhattam és kaphattam.

- És megtapasztalhattam, hogy ez az igazi boldogság,

mert ez soha nem veszíti el az értékét, soha el nem múlik, soha el nem fogy...

- És mind a mai napig tanulok, tanulom az életet, hisz ember vagyok, esendő, ezért újra meg újra emlékeztetnie kell mi a fontos, mi az igazi érték...

Nem volt könnyű életem, és nem is értem el nagy eredményeket, de azokat a talentumokat, amelyeket ajándékba kaptam, megpróbáltam tovább adni, mások javára fordítani. Hogy ez mennyire sikerült? Ez majd a mennyei vizsgán kiderül...

Mindenesetre nem adhatok elég hálát, hogy gyengeségem, betegségeim ellenére hosszú évtizedeken keresztül Ő adott erőt a családom és a gyülekezet szolgálatához egyaránt. Nem bántam meg semmit, egyetlen percet sem, amit férjemmel, gyermekeimmel és Isten közösségében tölthettem...

- És bár éppen életem egyik legnehezebb időszakában vagyok, sok-sok évvel a hátam mögött, igyekszek ezután is tanulni, figyelni, igyekszek hittel, szeretettel élni, és amennyire erőm és egészségem engedi, igyekszem az „Ő iskolájában” minél emberségesebb tanuló lenni...

„Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.” Fil. 4,13

Nagy Sándorné Margitka

Mi újság?

Olyan rohanó világban élünk, melyben jobb esetben, ha meg is kérdezzük a másik embertől, hogy mi újság, vagy csak rövid és pozitív választ várunk vagy már el is lépünk, mielőtt meghallanánk embertársunk hangját, mely bizony akár hosszabb panasz- vagy örömteli élményáradatot indítana el.

Egyszer Szabó Márton, volt gondnok úr ajánlotta, hogy a horgászással kapcsolatban kérdezzük meg Gajdán Sándort. Mivel nem ismertem, így meg kellett mutatnia, hogy ki is ő. Amikor megláttam, egyből ismerős volt, hiszen az előttünk levő padosorok egyikében szokott ülni.

A beszélgetés során aztán kiderült, hogy ő nem is horgász, de valóban víz mellett van háza, úgyhogy még a köztisztviselőben álló, majdnem mindenkit ismerő „Marci bácsink” sem tudhat mindenkiről pontos információkat. Egyik Istentisztelet után a templomból kijöve a közeli padon ülve beszélgettem Gajdán Sándor testvérünkkel, ami elég rövidre sikeredett, talán azért, mert hosszabb idő kellett volna arra, hogy jobban feloldódjon, megnyíljon, hiszen ez csak a második szóváltásunk volt egymással.

Mi újság?

- Debrecenben voltam kontrollon nemrég. Kisebbszívinfarktuson estem át, szívkátéterezést csináltak. Azelőtt a tüdőmmel volt baj, tüdőembóliát állapítottak meg. Hála Istennek hat napot voltam csak bent a szívemmel, a

tüdőmmel talán egy hétig. – emlékezett vissza a testet lelkét megpróbáló nehéz időszakra.

A mezőgazdaságban dolgozom, igaz nagy jószágokkal már nem foglalkozom, de baromfik azért még vannak. Az elfoglaltságomat mindig megtalálom – meséli mosolyogva.

Mióta tagja gyülekezetünknek és hogyan változott a hite, illetve a bekapcsolódása a szolgálatokba?

- Három éve járok a templomba körülbelül. Annyira nem kapcsolódtam be a szolgálatokba. A későbbiekben meg majd kiderül, hogy hogyan változik ez. – húzza be a nyakát talán a kérdés kényes volta miatt, de az is lehet, hogy az élénkítő szél az oka.

Mit ad a Bocskai téri gyülekezethez tartozás?

- A vallásomat és Istent tisztelem. A templom mellett nőttem fel a Méliusz utcában. Minden vasárnap vittek a szülők magukkal istentiszteletre – emlékezik vissza ábrándosan.

Mennyire tudja a hit megtartó erejét, Krisztusunk értünk hozott áldozatát, ingyen kegyelmét, az örömhírt átadni családjának, környezetének?

- Egy lányom van, ő fodrász. A kislánya ide jár a Baltazár Dezső Általános Iskolába. El szoktak jönni a rendezvényekre, de erősödhetne még a hitük – vallja be őszintén.

(Van, akivel könnyebb beszélni a hit témájáról, van, akivel nem is nagyon lehet. De amúgy el tudok beszélgetni ezzel kapcsolatban is, akivel lehet.)

Milyen kedvenc időtöltései vannak?

Éppen van. – neveti – Tiszacsegén halpaprikást ettünk nem is olyan régen! – emlékezik vissza a kellemes eseményre, ízekre úgy, hogy közben még én is megkívántam a finomságot! – Augusztus 20-át, a Karácsonyt, Húsvétot megünnepli a család. Jó időtöltés a kis konyhakertemben is elbóklászni.

Tardiné Szilvi

Egymás hite által épülve

Gyülekezetünk egyik tagja, Czirmayné Kocsis Róza lelkészözvegy, az elmúlt időszakban több református gyülekezetben járt.

♦ 2023. október 1-jén a Szatmári Református Egyházmegyében, Kocsordon vett részt ünnepi istentiszteleten. Igét hirdetett Szalai Kont esperes, aki az istentiszteletet megelőzően meleg hangon tájékoztatta az egyházmegye fontosabb eseményeiről (a Tiszántúli Templomépítési Program keretében történt építkezésekről, a Szatmári ifjú Reformátusok Találkozójáról, a Szatmár Határok Nélkül rendezvényről, a lelkipásztorok két napos kenutúrájáról a Felső-Tiszán, a dalárdák kocsordi seregszemléjéről stb.)

♦ 2023. október 27-én a Hajdúvidéki Református Egyházmegyében, Nyíraczádon vett részt esti áhítaton. Majd Bohus Csaba lelkipásztor felkérésének eleget téve, bemutatta Baltazár püspök reprint kiadású Bibliáját. Előadását követően jó hangulatú szeretetvendégség keretében volt alkalmunk elbeszélgetni a gyülekezeti tagokkal, érezve és megtapasztalva, hogy a nyíraczádi közösség életképes gyülekezet, és a mindennapok áldásáért áldozatot vállaló egyházközség.

♦ 2023. november 3-án Nagyváradon magánlátogatáson vett részt Dr. Csúry István nyugalmazott református püspök

otthonában. A látogatás apropóját az adta, hogy a Királyhágó melletti Református Egyházkerület múlt esztendőben nyugalomba vonult püspöke, Czirmayné Kocsis Róza legújabb könyvének, „Az országhatár két oldalán” c. műnek az Előszavát írta. A korábbi ismeretség emlékeit is megidéző meleg hangulatú beszélgetés során természetesen a nagyváradi, a partiumi egyházi élet történései is szóba kerültek. Örömmel nyugtázták, hogy a Holnap városának a magyar református azonosságtudat számára ma is van kisugárzása.

Iskolalelkészek Országos Találkozója Budapesten

2023. október 13-án rendezték meg a Magyarországi Református Egyház Zsinatának székházában az iskolalelkészek első országos találkozóját. Érdeklődéssel, kíváncsian vártam ezt a napot.

A nyitó áhítatot a zsinat lelkési elnöke, Balog Zoltán püspök úr tartotta. Ezután Gér András zsinati tanácsos és Dr. Szabó Elődné iskolalelkész tartottak előadást. Áttekinthettük az iskolalelkészek helyzetéről, feladatairól készített kérdőív elemzését, együtt gondolkodhattunk azon a formálódó törvénytervezeten, amely előkészületben van az iskolalelkészek státuszára, jogállására, feladatkörére nézve. A kisebb csoportokban, a szekcióüléseken három téma közül választhattunk: A hitélet és a lelki egészség fejlesztésének lehetőségei az egyházi iskolákban, Az evangélium átadásának módjai a fiatalok felé, A gyülekezeti integráció lehetőségei. A záró fórum alkalmával felemelő volt a 67 résztvevő közös éneke. A vacsora közben és a szünetekben olyan találkozások erősítettek bennünket, amelyekben megéreztem, hogy bár sokféle helyzetből érkezünk, mindannyiunk szívét megdobogtatja, amikor a ránk bízott gyermekek, fiatalok közösségeiről, hitéleti neveléséről beszélgetünk.

A konferencia legfőbb üzenete volt számomra annak megerősítése, hogy mennyire fontos az iskolalelkészi szerepkör. Az egyházi intézményeink sok-sok gyermekhez, fiatalhoz, pedagógushoz és családhoz vezetnek el minket. A mi feladatunk, hogy szeretettel, hittel és szakértelem-

mel forgolódjunk közöttük. A gyülekezet imádságai, a személyes kapcsolatok is szükségesek ahhoz, hogy a magvetés eredményt hozzon.

Idén szeptemberben a nyolcadik tanévet kezdtem el az iskolalelkészi szolgálatban Hajdúböszörményben. Nagyon szeretek itt dolgozni, szolgálni. Az első évnyitón így foglaltam össze feladataimat: tanítani, bizonyosságot tenni és vigasztalni jöttem. Mindehhez bizalmat, korrekt kéréteket, pozitív visszajelzéseket kaptam az évek során, ame-

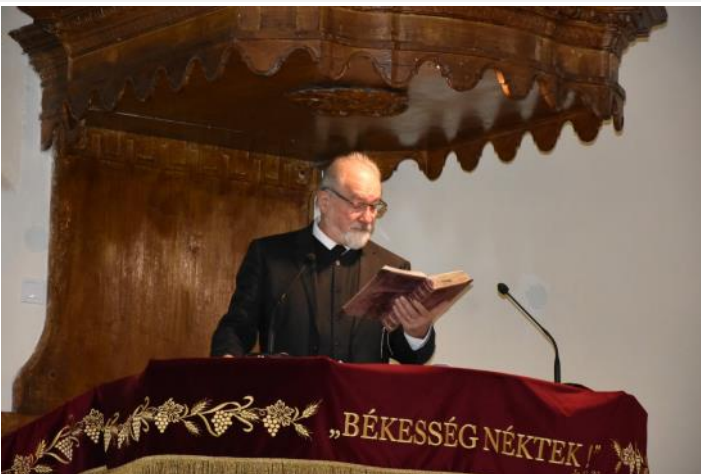

lyekért hálás vagyok. Igyekszem ezután is minél több szempontra figyelve, együtt gondolkodva keresni az utat a ránk bízottak felé.

Isten segítségét és áldását kérem a saját intézményünkön kívül egyházi óvodáink, iskoláink életére, közösségeire egyaránt!

Pluhár Gáborné Szűcs Enikő iskolalelkész

Evangelizációs hét a Hajdúvidéken

A Hajdúvidéki Református Egyházmegye vándor hitméllyítő hetet szervezett október 16-20 között. Minden este másik gyülekezet látta vendégül templomában a gyülekezetekből jelentős számban érkező igehallgatókat. Az igét estéről estére Főtiszteletű Takaró Károly nyugalmazott tábori püspök hirdette.

Első este Hajdúnánáson a Krisztusban való kiválasztottságunkról szólt. Második este Balmazújvároson gyűltünk össze, ahol 1 Ján.5,20 alapján arról szólt az igehirdetés. A hitnek két fontos alapja, az értelem és az ismeret felülről jövő ajándék. A harmadik alkalom Nádudvaron volt, ahol Nt. Takaró János hirdette az igét a Lk 13,22-30 alapján. A szoros kapun való belépés sürgető intelmét helyezte a szívünkre: „Igyekeztek!” Csütörtökön Hajdú-

szoboszlón gyűltünk össze, ahol arról szólt az Ige, hogy tékozló életünk a halálba visz minket, de az Atya odaadó szeretettel várja, hogy visszataláljunk hozzá. A szeretet a bocsánatban örök! Az utolsó estén a Hajdúböszörmény Kálvin téri templomban zárult a hét, ahol a Jel.13,8 alapján szólt a megtérésre hívó üzenetet.

Hála legyen az elhangzott igehirdetésekért, a gyülekezetek vendéglátásáért és szervező munkájáért, de leginkább azért, ha ez által életek változhattak, tisztulhattak, gyógyulhattak!

*Lomentné Szopkó Tünde
lelkész*

Állatok világnapja

„Az emberek elfelejtették ezt az igazságot – mondta a róka. – Neked azonban nem szabad elfelejtened. Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél.”

– Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg

Az állatok világnapját minden év október 4-én, Assisi Szent Ferencnek, az állatok védőszentjének halála napján ünnepeljük. Célja, hogy az ember és az állatok közötti barátságot erősítse, és felhívja a figyelmet az együttélés fontosságára. Iskolánkban már-már hagyományá vált, hogy ezen a napon kitarjuk intézményünk ajtaját nemcsak a gyerekek, hanem a kis kedvenceik, kisebb nagyobb

háziállataik előtt is. A szülők együttműködő partnerként az idén is támogatták a program megvalósulását. Nagyon lelkesen hozták a különlegesenél különlegesebb kis állataikat: a picike aranyhórcsótól, a szőrtelen macskákon át a 3 napos újszülött kisbociig. A gyerekek nagy izgalommal várták, csodálták, simogatták a kis élőlényeket, akik mindezt kitartó nyugalommal tűrték. Köszönet és hála a lelkes családjainknak az élménydús, vidám pillanatokért, mellyel erősíthettük diákjainkban az állatok tiszteletét, szeretetét és védelmét.

Balláné Bodai Judit

Találkoztak és vetélkedtek a hajdúvidéki hittanosok

November 27-én került sor Hajdúszoboszlón az Hajdúvidéki Református Egyházmegye által, hittanosok számára megrendezett versenyre. A gyerekek három területen mérhették össze a felkészültségüket: zsoltár éneklés, bibliai rajz és csoportos bibliaismeret kategóriákban. Iskolánkból mindhárom területről szép számmal neveztek a versenyre. Az állami iskolás hittanosaink közül többen rajz kategóriában indultak.

ző korcsoportokban. Később, a versenyzés és az ebéd elfogyasztása után újra a templomban gyülekeztek a résztvevők. Ki-ki a saját iskolájáról és gyülekezetéről rövid fényképes bemutatkozással készült. Jó volt felismerni a hasonlóságokat, és meghallgatni, hogy milyen az élet az egyházmegye más református iskoláiban. Ekkor már mindenki izgalommal várta az eredményhirdetést.

A találkozó közös énekléssel és áhitattal kezdődött a Hajdúszoboszlói Református Templomban. Az egyházmegye és a vendéglátó gyülekezet nevében egy-egy lelkipásztor köszöntötte a résztvevőket. Ezután került sor a Gönczy Pál Református Iskola tantermeiben az énekesek meghallgatására és a bibliaismeret versenyekre, különbö-

Hálás szívvel vettük át a jutalmakat, ugyanis kis küldöttségünk szinte minden kategóriában dobogós helyezést ért el. Jó volt egymás sikerének örülni, no és ezt a szünet előtti borongós őszi napot együtt tölteni. A felkészülés során nemcsak egymáshoz kerültünk közelebb, diákok és felkészítők, hanem - ami még fontosabb - a Szentírás néhány történetének üzenete is közel került hozzánk. Hála legyen érte!

Lomontné Szopkó Tünde

Ünnepi megemlékezés

A 6.a osztály közreműködésével iskolánkban október 20-án emlékeztünk meg a magyar történelem egyik jelentős eseményéről, ami 1956. október 23-án kezdődött. Ez az ünnep magába sűríti mindazt, amit akkoriban a magyarság kívánt, amire vágyott, amit magának követelt. Diákjaink megfogalmazták, hogy az ünnep jelkép és tanítás. Jelképe a hősiességnek, tanítás arról a nemzeti egységről, amely a felkelés tüzeiben, egyéni és közösségi áldozatok között született.

Gondolatban visszamentünk egy fél évszázadot az időben és gyermekszemmel próbáltuk meg láttatni, vajon milyen lehetett iskolásnak lenni ezekben az időkben. Az 1956. október 23-i forradalom és az azt követő megtorlás teljesen felforgatta az akkori 10-15 éves korosztály életét is. Ezek a gyerekek már érzékelték a körülöttük zajló események jelentőségét, a mindennapi életükben megtapasztalták a rettegésbe forduló közhangulatot.

A gyerekek a rádió híradásai és a naponta kétszer megjelenő napilapok cikkei mellett elsősorban a családtagok és az ismerős felnőttek beszámolóiból értesültek a történelekről. A fővárosi iskolák a forradalom kitörésekor azonnal bezártak, a tanulók, ha akartak volna sem tudtak volna biztonságban eljutni az iskolába.

A 6.a osztályos diákjaink felelevenítették Csics Gyula sorait, aki 12 évesen naplót írt a forradalom eseményeiről és saját mindennapjairól, élményeiről:

„Naplót most nem azért írok, hogy titkolt dolgaimat beleírjam, hanem egy olyan dolgról, amit az egész világ, és főleg mi, magyarok tudunk. Október 23 – ezt a

napot és az ezt követőket jól be kell vésni a szívekbe. Ekkor tört ki a magyar forradalom. Leírom hát, hogy történt, nem azért, mert elfelejténém, hanem azért, ha majd én meghalok, az unokáim is tudjanak róla.”

A gyerekek összefoglalták, mi is történt 1956 októberében. Nem történt más, mint egy hatalmas, vörös lobogós Góliát árnyékában fel mert állni a piros-fehér-zöld, kivágott címeres zászlajával egy kis Dávid. Egy térdre kényszerített, többszörösen kifosztott, becsapott nép fegyvert mert ragadni egy hazug hatalom ellen. Nem történt más azokban a hűvös napokban, mint egyszerre sok ember merte kimondani az igazságot. Sok embernek volt bátorsága kimondani a nemet az addig átélt nyomornak, a mindennapok félelmeinek, a családok rettegésének és a bizonytalanságnak hatására.

1956 üzenete nemcsak az, hogy mindig nemet kell mondani az emberek szellemi és gazdasági kizsákmányolására. 1956 üzenete az is, hogy ne tőrjünk meg azokat közöttünk, akik félelmet akarnak kelteni bennünk és körülöttünk. Az 1956-os forradalom hatása messze túljutott Magyarország határain, érdeklődést és csodálatot keltett az egész világon. Döntő lépés volt az emberiség szabaddá válásának történetében. Azok, akik itt maradtak a mai napig nem tudják feledni 1956 emlékét, szellemét. Szerencsés nép vagyunk, mi magyarok, hogy bárhol is élünk, mindannyian emelt fővel, büszkén tekintünk erre a napra.

Bíró Erika, osztályfőnök

Aktív iskola

Iskolánk 2021-ben csatlakozott az Aktív Iskola Programhoz, amelyet a Magyar Diáksport Szövetség indított útnak az ország általános és középiskolái számára. Szeretnénk népszerűsíteni a fizikai aktivitást az iskolában minőségi és élményközpontú módon, lehetőséget biztosítani arra, hogy a gyerekek aktívan részt vehessenek a tervezésben és megvalósításban is. A koncepció azzal a céllal született meg, hogy hosszú távon visszaszorítsa az alacsony fizikai aktivitás szintből, gyenge fitességi állapotból származó negatív népegészségügyi hatásokat.

Büszkén jelentjük be, hogy mi is ott vagyunk a most már 300 iskola között, akik részt vesznek a programban. A diákokat arra ösztönözzük, hogy mozogjanak, például tanítás előtt, tanórai szünetekben vagy a délután folyamán – aktív szünetek, sportkörök, sportfesztiválok keretében. Vállaljuk, hogy a korábbiakhoz képest több és változatosabb mozgás- és sportlehetőséget biztosítunk iskolai keretek között gazdagabbá téve a tanulóink számára elérhető mozgásos tevékenységek körét. Ezzel javítsuk a tanulók iskolai teljesítményét, a szociális kapcsolatokat, kedvezőbbé váljon az iskolai légkör, önállóbbá, kezdeményezőbbé, felelősségteljesebbé váljanak a gyerekek és

nem utolsó sorban szívesebben járjanak iskolába.

A program keretében októberben szerveztük meg az aktív közlekedés hetét, amely az aktív iskolába járást – gyalog, kerékpárral, rollerrel - hivatott népszerűsíteni a gyerekek körében az autós közlekedés helyett. A héten ehhez kapcsolódva változatos, élményszerű, mozgásos programokat csempésztünk be játékosan tanulóink mindennapjaiba. Ha csak néhány diákunk jár ezen túl aktívan iskolába, már megérte.

Kathi Béláné Szabó Csilla

„Isten színe előtt fogadom...”

Ebben a tanévben 77 első osztályos kisdíák, 11 másik iskolából hozzájuk érkező tanuló és két pedagógus tett fogadalmat a gyülekezet előtt nov-

mindig vigyáz ránk, mellette soha nem leszünk egyedül. Ez az üzenet segíti a gyerekeket abban, hogy ezen a napon tett fogadalmukat megtart-

hány jótanáccsal köszöntötték iskolánk legkisebb tanulóit.

A fogadalomtételüket követően a kisdíákok halacskákat tűztek a bár-

ember 12-én családi vasárnap keretében. A gyermekek ígéretet tette arra, hogy a Baltazár Dezső Református Általános Iskola jóra törekvő, szorgalmas, segítőkész diákjai lesznek.

„Mindennap érzem szeretetét, csodás kegyelmét és nagy hűségét ...”, csendült fel a templom falai között kis elsőseink éneke. A dalban a legkisebbek számára is fontos, az életben is irányt mutató mondanivaló fogalmazódott meg: Jézus mindennap velünk van,

sák. A 8. osztályosok verssel és né-

kákba, jelképezve a gazdag halfogást, az emberhalászatot, Jézus követésére hívó szó meghallását. Rámutattak arra, hogy hittel alkalmassá válunk Isten és az emberek előtti kedves életre, egymás szeretettel teli segítésére feladataink elvégzésében. Fogadalmuk megtartásához Isten segítségét és áldását kérjük.

Vargáné Fejes Anikó
tanító néni

Anyakönyvi hírek 2023. augusztus-szeptember-október

Keresztésben részesültek:

Pálinkás Tamara, Orosz Lóránt, Szepesi Szabolcs, Haga Ágnes, Szűcs Mana, Vincze Noel László, Erdős Letícia Mirabella, Tiliczki Adél, Tiliczki Tibor, Balogh Máté Zsolt, Szűcs Marcell, Gyulai Mira, Nyitrai Botond, Balogh Ákos, Balogh Emma Olívia, Farkas Szilárd, Farkas Vilmos, Szabó Olivér, Bagdi Odett, Kundrát Mikeás, Fejes Péter, Töviskes Bence, Győrösi Meredisz, Kádár Enikő, Török Adrienn.

Házasságukra áldást kértek:

Nagy János és Czégény-Nagy Erzsébet, Nagy András

Alex és Balogh Rita, Uzonyi Sándor és Máté Katalin (25. évf.), Katonka Attila és Loment Viola Hanna, Zolnai Zsolt és Jobbágy Regina, Szabó Norbert József és Angyal Eszter, Nagy Tibor és Kádár Melitta.

Temetések:

özv. Sóvágó Antalné sz. Komáromi Katalin (92), Bodai Józsefné sz. Kovács Mária (81), Papp Lászlóné sz. Boros Zsuzsanna (83), Fülep Lajos (72), Máté Zsigmond (85), Bakó Mihályné sz. Erdős Mária (94).

Várunk rendszeres gyülekezeti alkalmainkra!

Istentisztelet és gyermek istentisztelet	Vasárnap 9–10 óra	Hetente	Az ovis és kisiskolás gyermekek az ének alatt átmennek a gyülekezeti terembe foglalkozásvezetővel	Bocskai téri Református Templom
Hétkezdő reggeli áhítat	Hétfő 7:45-8 óra	Hetente	BDRÁI tanulóinak és az érdeklődőknek	
Imaközösség bibliaórája	Hétfő 14:30-15:30	Hetente	Igehallgatás, imádkozás, egymás meghallgatása	Az alkalmak nyíltak, bárki részt vehet rajtuk. Helyszín a gyülekezeti Ház Bocskai tér 7
Férfi kör	Szerda 18 –19 óra	Minden hónap 1. és 3.szerdáján	Férfiaknak, édesapáknak	
Kis ifi	Szerda 16 –17	Hetente	A 6-7. osztályos fiataloknak	
Mindenki bibliaórája	Péntek 18 –19 óra	Minden páros héten pénteken	Az aznapi újszövetségi igeszakasz magyarázata, megbeszélése	
Élő kövek ifi	Szombat 15 –18 óra	Hetente	14-24 éveseknek	
Istentisztelet	Szerda 13:30-14:30	Minden hónap 2. és 4.szerdáján	Az otthon lakóinak	Szent Kamil Idősek Otthona
Istentisztelet	Csütörtök 10-11 óra	Hetente	Az otthon lakóinak	Fazekas Gábor Idősek Otthona
Istentisztelet	Vasárnap 15 óra	Minden hónap 1. vasárnapján	Pród	Művelődési Ház
Istentisztelet	Vasárnap 15 óra	Minden hónap 2. vasárnapján	Hajdúvid	Művelődési Ház
Pedagógus bibliaóra	Kedd 16.30	Minden hónap 2. keddjén	Pedagógusoknak	Gyülekezeti Ház

Lapzárta: december 10.

A Bocskai téri Református Egyházközség Gyülekezeti Hírlevele

Megjelenik kéthavonta. Nyomdai előállítás: Litográfia Nyomda Debrecen Felelős kiadó: Loment Péter lelképásztor. Szerkesztők: Barakné Horváth Eszter és Loment Péter. Lektorálás: Barakné Sipos Katalin Kiadványunkat adományokból tartjuk fenn. Ingyenesen terjesztjük. Biztonságtételeket, írásokat a bocskaiter.ujzag@gmail.com e-mail címre várjuk

Számlaszám: 10400346-00026769-00000008

4220 Hajdúböszörmény, Újvárosi u. 1.
Tel./Fax: (52) 229-998
E-leveél: bocskaiter.egyhaz@gmail.com
<http://www.bocskaiter.hu>